

Course Plan

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران
معاونت آموزشی

مرکز مطالعات و آموزش تخصصی جراحی

گروه آموزشی: پرستاری
رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی مامایی ترم
تاریخ بازنگری: 1403/6/30

دانشکده: پرستاری مامایی
نیم سال اول تحصیلی: 1403-1404
تاریخ تدوین: 1403/6/1

تعداد و نوع واحد: 2 واحد - نظری

نام درس: فیزیوپاتولوژی جراحی

پیش نیاز: فیزیوپاتولوژی و بیماریهای داخلی (1 و 2 و 3)

مکان برگزاری کلاس: 122 دانشکده پزشکی

زمان برگزاری کلاس: 2-4

نام مدرس/مدرسين: منیژه نصیری زاده، مریم سلمانی مود

آدرس دفتر مسوول درس: دانشکده پرستاری و مامایی، همکف، سالن اساتید، اتاق 115

زمان تماس یا مراجعه به دفتر: 14-12:30

تلفن دفتر: 05632381445

آدرس پست الکترونیک مسوول درس: m.nassirizadeh@yahoo.com

شرح درس:

این درس به دانشجویان کمک می کند تا با کلیات جراحی و آب و الکترولیت و انواع بیماریهای دستگاههای مختلف که نیازمند جراحی هستند و علل، نحوه تشخیص و درمان آنها آشنا شود و این آگاهیها را در ارتباط با بارداریهای همراه با اینگونه بیماریها بکار گیرد.

هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با کلیات جراحی، مایعات بدن، تعادل اسید و باز
آشنایی دانشجویان با جراحیهای دستگاه گوارش، قلبی و عروق و پستان، دستگاه ادراری، دستگاه غددی، مغز و اعصاب، چشم، گوش و حلق و بینی و ارتوپدی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران

اهداف اختصاصی:

دانشجو در پایان این دوره قادر باشد:

- ترکیب طبیعی مایعات بدن و الکترولیت‌ها را بداند
- اختلالات ناشی از تغییر مایع بدن (نقصان و ازدیاد حجم مایعات) و عوارض آن بر دستگاه‌های بدن را بداند.
- اختلالات ناشی از کاهش و افزایش الکترولیت‌ها را بداند و عوارض آن بر دستگاه‌های بدن را شرح دهد.
- اهمیت تعادل اسید و باز را بیان کند و انواع اسیدوز و آلکالوز (تنفسی و متابولیک) و روش‌های درمان آنها را توضیح دهد.
- اهمیت تغذیه در مریض جراحی را بداند.
- روش‌های مختلف تغذیه در بیماران بعد از عمل جراحی (تغذیه وریدی، روده ای، نازوگاستریک و ...) را بیان کند و مراقبت‌های لازم حین تغذیه را توضیح دهد.
- فرآیند هموستاز را توضیح دهد.
- با انواع فرآورده های خونی آشنا شده و مراقبت‌های لازم قبل، حین و بعد از ترانسفوزیون خون را بعمل آورد.
- انواع شوک (هموراژیک، سپسیس و ...) را نام ببرد و مراقبت‌های لازم از بیمار مبتلا به شوک را بداند.
- انواع عفونت‌های جراحی را توضیح دهد.
- شکم حاد را توضیح داده و درمان و مراقبت‌های پرستاری از بیمار مبتلا به شکم حاد را شرح دهد.
- با جراحی‌های رایج مری، معده و روده آشنا شده و مراقبت‌های پرستاری قبل و بعد از این جراحی‌ها را بداند.
- با آنژیوگرافی و مراقبت‌های پرستاری مرتبط با آن آشنا شود.
- روش‌های جراحی قلب مانند CABG، جراحی آنوریسم و ماستکتومی را توضیح داده و مراقبت‌های پرستاری بعد از این اعمال جراحی را شرح دهد.
- مراقبت‌های ضروری در ناهنجاری‌ها، تروماها و فوریت‌های سیستم ادراری را توضیح دهد.
- با انواع سنگ‌های ادراری و روش‌های درمان آن آشنا شوند.
- با جراحی‌های تیروئید، آدرنال و پاراتیروئید آشنا شده و مراقبت‌های پرستاری قبل و بعد از این جراحی‌ها را بداند.
- با انواع جراحی‌های مغز و مراقبت‌های پرستاری مرتبط با آن آشنا شوند.
- مراقبت از بیمار مبتلا به آسیب طناب نخاعی را بر اساس فرآیند پرستاری انجام دهد.
- بیمار بالغ و نوزاد را از نظر ارتوپدی معاینه نموده و با آزمایشات تشخیصی و عکسبرداری آشنا شود.
- شکستگی را تعریف نموده و انواع شکستگی، علایم، عوارض و اورژانس‌های آن را توضیح دهد.
- مکانیسم بهبود استخوان، علل و علائم جوش نخوردن و دیر جوش خوردن را بیان کند.
- ناهنجاری‌های مادرزادی از قبیل دررفتگی مفصل ران، کلاب فوت، هالوس و اروس و ... را شرح دهد.
- با بیماری‌های روماتوئیدی و شلی مفاصل در حاملگی آشنا شود و بتواند مراقبت‌های لازم از این بیماران را به عمل آورد.
- آمپوتاسیون را تعریف کرده و مراقبت‌های پرستاری از بیمار آمپوته را بیان کند.
- آناتومی و فیزیولوژی گوش و حلق و بینی را بداند.
- با بیماری‌های رایج گوش (پارگی پرده صماخ، اوتیت گوش خارجی، میانی و داخلی و ...) آشنا شده و مراقبت‌های پرستاری از این بیماران را توضیح دهد.
- مداخلات پرستاری مربوط به بیماری‌های سینوزیت، پولیپها و لوزه سوم را شرح دهد.
- اثرات مصرف داروها بر مشکلات مادرزادی گوش در جنین را توضیح دهد.
- آناتومی و فیزیولوژی چشم و معاینات سیستم بینایی را بداند.
- بیماری‌های چشمی مربوط به ملتحمه، کیسه و مجرای اشکی و قرنیه را بشناسد و مراقبت‌های پرستاری مربوطه را به عمل آورد.
- عیوب انکساری را بداند و روش‌های اصلاح و درمان آن را توضیح دهد.
- استراییسم، گلوکوم و کاتاراکت را تعریف کرده و علایم، درمان و مراقبت‌های پرستاری از این بیماران را شرح دهد.
- اهمیت اورژانس‌های چشمی خصوصاً در بارداری را بداند.

روش‌های تدریس:

آموزش به طریق پرسش و پاسخ، پاورپوینت، بحث گروهی، بازی و جمع بندی

وظایف / تکالیف دانشجویان:

- 1- در تمام جلسات کلاس درس بدون تأخیر حضور یابند و در صورت غیبت موجه گواهی معتبر ارائه نمایند.
  - 2- در بحث‌های کلاسی بطور فعال شرکت نمایند.
  - 3- قبل از ورود به کلاس براساس طرح درس مبحث هر جلسه را مطالعه نمایند.
- مسایل و پرسش‌های مطرح شده در پایان هر جلسه را برای جلسه بعدی مورد مطالعه و بررسی قرار دهند

ارزشیابی دانشجویان:

شرکت فعال در کلاس	10%
ارائه تکلیف	30%
امتحان پایان ترم	60%
جمع نمره از 20	100%

سیاست مسوول درس در قبال تأخیر یا غیبت دانشجو:

غیبت بیش از چهار جلسه مجاز نمیباشد.

جدول زمانبندی

شماره جلسه	ساعت	موضوع	مدرس	آمادگی لازم برای دانشجویان قبل از شروع درس (مطالعه قبلی یا ...)
1	2-4	آناتومی و فیزیولوژی بیماریهای چشم	نصیری زاده	مطالعه آناتومی و فیزیولوژی چشم
2	2-4	اعمال جراحی چشم و اورژانسهای چشم و مراقبتهای آن	نصیری زاده	مطالعه اعمال جراحی چشم
3	2-4	آناتومی و فیزیولوژی گوش، بیماریهای گوش و اعمال جراحی گوش و مراقبتهای آن	نصیری زاده	بیماریهای گوش و اعمال جراحی گوش و مراقبتهای آن
4	2-4	آناتومی و فیزیولوژی دستگاه اسکلتی (ارتوپدی 1)	نصیری زاده	آناتومی و فیزیولوژی دستگاه اسکلتی (ارتوپدی 1)
5	2-4	اعمال جراحی ارتوپدی (ارتوپدی 2)	نصیری زاده	اعمال جراحی ارتوپدی (ارتوپدی 2)
6	2-4	اعمال جراحی ارتوپدی و مراقبتهای آن (ارتوپدی 3)	نصیری زاده	اعمال جراحی ارتوپدی و مراقبتهای آن (ارتوپدی 3)

7	2-4	آناتومی و فیزیولوژی قلب و عروق و اعمال جراحی قلب	نصیری زاده	آناتومی و فیزیولوژی قلب و عروق و اعمال جراحی قلب
8	2-4	آناتومی و فیزیولوژی کلیه و مجاری ادراری و اعمال جراحی و مراقبت‌های آن	نصیری زاده	آناتومی و فیزیولوژی کلیه و مجاری ادراری و اعمال جراحی و مراقبت‌های آن
9	2-4	مطالعه اختلالات الکترولیتی	سلمانی مود	آشنایی با ترکیب مایعات بدن و الکترولیتها و اختلالات الکترولیتی و درمان آنها
10	2-4	مطالعه آزمایش گازهای خون شریانی، مشاهده دو آزمایش ABG در پرونده بیمار	سلمانی مود	تعادل اسید و باز
11	2-4	مطالعه مشکلات گوارشی	سلمانی مود	جراحیهای گوارش (مری، معده، روده) و مراقبت‌های قبل و بعد از عمل
12	2-4	مطالعه روشهای تغذیه	سلمانی مود	اهمیت تغذیه در بیماران جراحی، انواع تغذیه (وریدی، نازوگاستریک، روده ای)
13	2-4	مطالعه عفونتهای جراحی	سلمانی مود	کلیات عفونتهای جراحی و انواع شوک بویژه هیپوولمیک و سپتیک
14	2-4	مطالعه بیماریهای غدد	سلمانی مود	جراحی های غدد و مراقبت‌های قبل و بعد از آن
15	2-4	مطالعه بیماریهای سیستم عصبی	سلمانی مود	جراحی مغز (کرانیوتومی) و مراقبت‌های قبل و بعد از آن جراحی فتق دیسک بین مهره ای آسیب دیدگی طناب نخاعی
16	2-4	مطالعه ترانسفوزیون خون	سلمانی مود	هموستاز و ترانسفوزیون خون و مسائل آن

منابع پیشنهادی برای مطالعه:

منابع شامل کتاب های درسی، نشریه های تخصصی، مقاله ها و نشانی وب سایت های مرتبط می باشد.

کتابهای طب داخلی ، کتابهای اصول جراحی، کتابهای مراقبت‌های پرستاری برونر و سوارث

نام و نام خانوادگی تدوین کننده:

منیره نصیری زاده، مریم سلمانی مود